

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 23. juli 2025
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Nikolaj Mielcke Siekstele
Sagsnr.: 2025-01134
Dok.: 3584495

Forslag

til

Lov om udpegning af retlige repræsentanter for visse tjenesteudbydere¹⁾
(europæisk kontaktpunkt)

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Loven finder anvendelse på tjenesteudbydere, der udbyder en eller flere af følgende kategorier af tjenester i Den Europæiske Union:

- 1) Elektroniske kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 4, i direktiv (EU) 2018/1972.
- 2) Internetdomænenavne og IP-nummereringstjenester såsom IP-adressetildeling, domænenavneadministrator, domænenavneregistrator og domænenavnerelaterede privatlivs- og proxytjenester.
- 3) Andre tjenester i informationssamfundet som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra b, i direktiv (EU) 2015/1535, der
 - a) sætter deres brugere i stand til at kommunikere med hinanden, eller
 - b) gør det muligt at lagre eller på anden måde behandle data på vegne af de brugere, som tjenesten ydes til, såfremt datalagring er et afgørende element i den tjeneste, som ydes brugeren.

Stk. 2. Denne lov finder ikke anvendelse på tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark og alene udbyder tjenester i Danmark.

¹⁾ Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1544 af 12. juli 2023 om harmoniserede regler for udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager, EU-tidende 2023, nr. L 191 side 181.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Udbyde tjenester på en medlemsstats område:
 - a) Give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de tjenester, der er anført i § 1, og
 - b) have en væsentlig tilknytning til medlemsstaten på grundlag af specifikke faktuelle kriterier.
- 2) Udbyde tjenester i Unionen:
 - a) Give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de tjenester, der er anført i § 1, og
 - b) have en væsentlig tilknytning til en medlemsstat på grundlag af specifikke faktuelle kriterier.
- 3) Forretningssted: En enhed, der rent faktisk udfører en økonomisk aktivitet i et ikke nærmere angivet tidsrum og ved hjælp af en fast infrastruktur, hvorfra forretningen med levering af tjenester udføres, eller forretningen ledes.
- 4) Retlig repræsentant: En fysisk eller juridisk person, der er skriftligt udpeget af en tjenesteudbyder, der ikke er etableret i en medlemsstat, der deltager i følgende retlige instrumenter til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser udstedt af medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager:
 - Forordning (EU) 2023/1543,
 - direktiv 2014/41/EU,
 - konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, og
 - afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af national ret, som en medlemsstat har rettet til en fysisk eller juridisk person, der handler som retlig repræsentant eller udpeget forretningssted for en tjenesteudbyder på den pågældende medlemsstats område.

Kapitel 2

Tjenesteudbyderes forpligtelser

§ 3. Tjenesteudbydere, som er etableret i Danmark og udbyder tjenester i Den Europæiske Union, skal udpege mindst én retlig repræsentant til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser fra medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på indsamling af bevis-

materiale i straffesager. Den retlige repræsentant skal være etableret eller have bopæl i en medlemsstat, som deltager i følgende:

- Forordning (EU) 2023/1543,
- direktiv 2014/41/EU,
- konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og
- afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af national ret, som en medlemsstat har rettet til en fysisk eller juridisk person, der handler som retlig repræsentant eller udpeget forretningssted for en tjenesteudbyder på den pågældende medlemsstats område

Stk. 2. Tjenesteudbydere skal forsyne deres retlige repræsentant med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at efterleve afgørelser eller kendelser fra medlemsstaternes kompetente myndigheder, jf. stk. 1.

Stk. 3. Tjenesteudbydere, der begynder at udbyde tjenester i Den Europæiske Union, skal udpege en modtager senest seks måneder fra datoen, hvor de begynder at udbyde tjenester.

Stk. 4. Tjenesteudbydere som nævnt i stk.1 skal skriftligt meddele den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori deres retlige repræsentant er udpeget eller bosiddende, om kontaktoplysninger på modtageren samt hvilke af de officielle sprog i Den Europæiske Union, modtageren kan kontaktes på. Udpeger en tjenesteudbyder flere modtagere, skal tjenesteudbyderen i den skriftlige meddelelse oplyse det nøjagtige territoriale anvendelsesområde for de respektive modtagere samt de af Den Europæiske Unions officielle sprog, modtagerne kan kontaktes på.

Kapitel 3

Den centrale myndigheds kontrol og håndhævelse

§ 4. Justitsministeren fastsætter regler om, hvilken myndighed der udpeges som central myndighed efter denne lov, jf. artikel 6 i direktiv 2023/1544/EU.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om klageadgang vedrørende afgørelser truffet af den centrale myndighed i medfør af denne lov.

§ 5. Den centrale myndighed kan meddele påbud til tjenesteudbydere og deres retlige repræsentanter om at opfylde lovens forpligtelser eller om at bringe overtrædelse af regler fastsat i denne lov til ophør.

UDKAST

Stk. 2. Den centrale myndighed kan pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder ved manglende efterlevelse af påbud, jf. stk. 1.

§ 6. Overtrædelse af § 3 kan straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 7. Loven træder i kraft den 18. februar 2026.

Stk. 2. Tjenesteudbydere, som udbyder tjenester i Den Europæiske Union før den 18. februar 2026, har pligt til at udpege en modtager senest den 18. august 2026.

Kapitel 5

Territorialbestemmelse

§ 8. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Direktivet om udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager
3.	Udpegning af retlige repræsentanter for visse tjenesteudbydere
3.1.	Gældende ret
3.2.	Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser
8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1544 af 12. juli 2023 om harmoniserede regler for udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager (direktivet) i dansk ret.

Formålet med direktivet er, i sammenhæng med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1543 af 12. juli 2023 (forordningen), at lette indsamlingen af elektronisk bevismateriale på tværs af landegrænser i straffesager.

Direktivet udspringer af et ønske om at sikre, at tjenesteudbydere, der er aktive i det indre marked, er underlagt de samme eller ensartede forpligtelser i forbindelse med indsamling af elektronisk bevismateriale til brug for straffesager, og at undgå forskelligheder i den retlige ramme for indhentelse af sådanne beviser i de enkelte medlemsstater.

Direktivet og forordningen supplerer de eksisterende regler om retligt samarbejde, herunder konventionen om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, men adskiller sig navnlig fra de gældende regler derved, at myndighederne i det land, hvor tjenesteudbyderen er etableret eller repræsenteret, som udgangspunkt ikke inddrages i samarbejdet om indhentningen af beviserne til straffesagen.

Direktivet indebærer, at omfattede udbydere af elektroniske tjenester forpligtes til at udpege mindst et fast forretningssted eller mindst én retlig repræsentant (en modtager) i en medlemsstat, hvori de udbyder deres tjenester, som skal modtage, overholde og håndhæve afgørelser fra kompetente myndigheder om indsamling af bevismateriale i straffesager på vegne af den pågældende tjenesteudbyder. Det vil i praksis ikke være muligt for tjenesteudbydere i Danmark, som er omfattet af reglerne, at udpege en modtager i Danmark på grund af det danske retsforbehold. Det skyldes, at Danmark på grund af retsforbeholdet ikke deltager i alle de relevante EU-instrumenter, herunder den ovennævnte forordning 2023/1543 af 12. juli 2023, som finder anvendelse på samarbejdet mellem medlemsstaterne i forbindelse med indsamling af bevismateriale i straffesager.

Med lovforslaget foreslås bestemmelser, som forpligter de omfattede tjenesteudbydere, som er etableret i Danmark og udbyder tjenester i Den Europæiske Union, til at udpege en retlig repræsentant i en anden medlemsstat, hvor de udbyder deres tjenester. Der foreslås desuden bestemmelser om, at justitsministeren fastsætter regler om udpegning af en central myndighed i Danmark, som bl.a. skal koordinere og samarbejde med myndigheder i andre medlemsstater samt føre tilsyn med og sikre, at tjenesteudbyderne overholder de forpligtelser, der følger af lovforslaget.

2. Direktivet om udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 12. juli 2023 direktivet om harmoniserede regler for udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager.

Formålet med direktivet er at lette indsamlingen af elektronisk bevismateriale på tværs af landegrænser i straffesager inden for den Europæiske Union. Direktivet skal dertil sikre, at tjenesteudbydere, der er aktive i det indre marked, er underlagt de samme eller ensartede forpligtelser i forbindelse med indsamling af elektronisk bevismateriale til brug for straffesager, og at forskelligheder i den retlige ramme for indhentelse af sådanne beviser i de enkelte medlemsstater undgås.

Det følger af direktivets artikel 1, stk. 1, at direktivet fastlægger reglerne for udpegningen af udpegede forretningssteder og retlige repræsentanter for visse tjenesteudbydere, der udbyder deres tjenester i Unionen, til modtagelse, overholdelse og håndhævelse af afgørelser og kendelser udstedt af medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager.

I direktivets artikel 1, stk. 2, angives de retlige instrumenter, som afgørelser og kendelser kan udstedes i henhold til. Det følger heraf, at afgørelser og kendelser kan udstedes på grundlag af forordning (EU) 2023/1543 og direktiv 2014/41/EU, som begge hverken er bindende for eller finder anvendelse i Danmark på grund af det danske retsforbehold, samt konventionen om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (EU-Retshjælpskonventionen), som er bindende for og finder anvendelse i Danmark. Endelig nævnes afgørelser og kendelser, der udstedes på grundlag af national ret, når disse er rettet til en modtager med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager.

Det følger af direktivets artikel 1, stk. 3, at direktivet ikke berører de nationale myndigheders beføjelser i henhold til EU-retten og national ret til at henvende sig til tjenesteudbydere, der er etableret på deres område.

Det fremgår derudover af direktivets artikel 1, stk. 4, at medlemsstaterne ikke må pålægge tjenesteudbyderne yderligere forpligtelser end dem, der følger af direktivet, og endelig fremgår det af artikel 1, stk. 5, at direktivet

ikke finder anvendelse på tjenesteudbydere, som kun er etableret og udbyder tjenester på en enkelt medlemsstats område. Denne undtagelse må skulle forstås således, at udbydere, der er etableret i selskabsform i Danmark og kun udbyder tjenester i Danmark, ikke er omfattet af reglerne, herunder heller ikke, hvis det danske selskab er datterselskab til et internationalt teleselskab. Udbydere, der er etableret i selskabsform i Danmark og kun udbyder tjenester i Danmark, er ligeledes ikke omfattet af reglerne, herunder heller ikke, hvis det danske selskab etablerer datterselskaber i andre EU-lande, der udbyder tjenester i det pågældende land i datterselskabets navn. I dette tilfælde vil datterselskabet være selvstændigt forpligtet af regler, som implementerer direktiv 2023/1544 i det pågældende EU-land.

I direktivets artikel 2 er fastsat en række definitioner af de begreber, som anvendes i direktivet:

Efter artikel 2, nr. 1, skal der ved en »tjenesteudbyder« forstås enhver fysisk eller juridisk person, som udbyder en eller flere af følgende kategorier af tjenester:

- 1) Elektroniske kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 4, i direktiv 2018/1972 (teledirektivet).
- 2) Internetdomænenavne og IP-nummereringstjenester såsom IP-adressetildeling, domænenavneadministrator, domænenavneregistrar og domænenavnerelaterede privatlivs- og proxytjenester
- 3) Andre tjenester i informationssamfundet som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra b), i direktiv 2015/1535 (informationsproceduredirektivet), der sætter deres brugere i stand til at kommunikere med hinanden, eller gør det muligt at lagre eller på anden måde behandle data på vegne af de brugere, som tjenesten ydes til, hvis datalagring er et afgørende element i den tjeneste, som ydes brugeren.

Direktivet finder ikke anvendelse på tjenesteudbydere, der udbyder finansielle tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked.

Det fremgår herom af direktivets præambelbetragtning nr. 14 bl.a., at de tjenesteudbydere, der er mest relevante for indsamling af bevismateriale i straffesager, er udbydere af elektroniske kommunikationstjenester og specifikke

udbydere af informationssamfundstjenester, som letter samspillet mellem brugere. Elektroniske kommunikationstjenester, som defineret i teledirektivets artikel 2, nr. 4, omfatter både traditionelle teletjenester, jf. definitionen heraf i telelovens § 2, nr. 9, herunder nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester såsom mobiltjenester, telefonitjenester og satellittjenester, samt nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester (NUIK-tjenester) som defineret i telelovens § 2, nr. 20, såsom instant messaging og e-mailtjenester.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 14, at direktivet også finder anvendelse på tjenesteudbydere, der ikke betragtes som udbydere af elektroniske kommunikationstjenester, men som giver deres brugere mulighed for at kommunikere med hinanden, eller som tilbyder deres brugere tjenester, som kan bruges til at lagre eller på anden måde behandle data på deres vegne. Direktivet omfatter derudover onlinemarkedspladser, der giver forbrugere og virksomheder mulighed for at kommunikere med hinanden og andre hostingtjenester, herunder hvor tjenesten leveres via cloudcomputing, samt onlinespilleplatforme og onlinegamblingplatforme.

Af præambelbetragtning nr. 14 til direktivet fremgår endelig, at udbydere af informationssamfundstjenester ikke er omfattet, hvis de ikke giver deres brugere mulighed for at kommunikere med hinanden, men kun med tjenesteudbyderen, eller ikke giver mulighed for at lagre eller på anden måde behandle data, eller såfremt lagringen af data ikke er et afgørende element, dvs. en væsentlig del, af den tjeneste, der ydes brugerne, såsom juridiske rådgivningstjenester, arkitekt-, ingeniør- og regnskabstjenester, fjernleveret online.

Det fremgår derudover af præambelbetragtning nr. 15, at udbydere af internetinfrastruktur-tjenester vedrørende tildeling af navne og numre, f.eks. domænenavneadministratorer og -registratorer og privatlivs- og proxytjenesteudbydere eller regionale onlineregistre for IP-adresser, også er af særlig relevans i forbindelse med identifikation af aktører bag ondsindede eller kompromitterede websteder, fordi de opbevarer data, der kan gøre det muligt at identificere en enkeltperson eller enhed bag et websted, der anvendes til en kriminel aktivitet, eller som er offer for en kriminel aktivitet.

Efter artikel 2, nr. 2, forstås ved »udbyde tjenester på en medlemsstats område« følgende:

- a) At give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de omfattede tjenesteydelser som beskrevet ovenfor, og
- b) at have en væsentlig tilknytning på grundlag af specifikke faktuelle kriterier til den medlemsstat, der er omhandlet i litra a); en sådan væsentlig tilknytning anses for at foreligge, såfremt en tjenesteudbyder er etableret i denne medlemsstat, eller, hvor det ikke er tilfældet, såfremt den har et betydeligt antal brugere i denne medlemsstat, eller såfremt aktiviteter målrettes mod denne medlemsstat.

Efter artikel 2, nr. 3, forstås ved »udbyde tjenester i Unionen« følgende:

- a) At give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de omfattede tjenesteydelser som beskrevet ovenfor, og
- b) at have en væsentlig tilknytning på grundlag af specifikke faktuelle kriterier til den medlemsstat, der er omhandlet i litra a); en sådan væsentlig tilknytning anses for at foreligge, såfremt en tjenesteudbyder er etableret i en medlemsstat, eller, hvor dette ikke er tilfældet, såfremt den har et betydeligt antal brugere i en eller flere medlemsstater, eller såfremt aktiviteter målrettes mod en eller flere medlemsstater.

For at fastslå, om en tjenesteudbyder udbyder tjenester i Unionen, skal det, jf. præambelbetragtning nr. 10, vurderes, om tjenesteudbyderen gør det muligt for fysiske eller juridiske personer i en eller flere medlemsstater at anvende dennes tjenester. Imidlertid bør alene den omstændighed, at der er adgang til en onlinegrænseflade i Unionen, f.eks. at der er adgang til en tjenesteudbyders eller en mellemmands websted eller e-mailadresse eller andre kontaktoplysninger, ikke i sig selv betragtes som tilstrækkeligt til at fastslå, at en tjenesteudbyder udbyder tjenester i Unionen i den i direktivet anvendte betydning.

Det bemærkes, at en tjenesteudbyders udbud af mobilabonnementer, der giver mulighed for international roaming (adgang til brug af mobilnettet i andre lande) ikke i sig selv indebærer, at den pågældende udbyder tjenester i Unionen.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 11, at for at fastslå, om en tjenesteudbyder udbyder tjenester i Unionen, skal det ud over vurderingen af, om en tjenesteudbyderen gør det muligt for juridiske eller fysiske perso-

ner i en eller flere medlemsstater at gøre brug af udbyderens tjenester, bestemmes, om der er en væsentlig tilknytning til Unionen. En sådan væsentlig tilknytning til Unionen bør anses for at være til stede, såfremt tjenesteudbyderen er etableret i Unionen.

Såfremt tjenesteudbyderen ikke er etableret i Unionen, bør kriteriet om en væsentlig tilknytning baseres på specifikke faktuelle kriterier såsom forekomsten af et betydeligt antal brugere i en eller flere medlemsstater eller målretning af aktiviteter mod en eller flere medlemsstater. Målretning af aktiviteter mod en eller flere medlemsstater bør fastslås på grundlag af alle relevante omstændigheder, herunder faktorer såsom anvendelsen af et sprog eller en valuta, der almindeligvis anvendes i en medlemsstat, eller muligheden for at bestille varer eller tjenesteydelser.

I præambelbetragtningen fremhæves desuden, at målretningen af aktiviteter mod en medlemsstat ligeledes kan udledes af tilgængeligheden af en applikation (»app«) i den relevante nationale app-butik, af lokal annoncering eller annoncering på det sprog, der almindeligvis anvendes i den pågældende medlemsstat, eller af håndteringen af kunderelationer, f.eks. ved at yde kundeservice på det sprog, der almindeligvis anvendes i den pågældende medlemsstat.

Det bør endvidere antages, at der er en væsentlig tilknytning, hvis tjenesteudbyderen retter sine aktiviteter mod en eller flere medlemsstater som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012. På den anden side bør levering af en tjeneste alene med henblik på overholdelse af det forbud mod forskelsbehandling, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/302, ikke uden yderligere grunde betragtes som tegn på, at den erhvervsdrivende retter aktiviteter mod et bestemt område i Unionen. De samme overvejelser bør lægges til grund ved bestemmelsen af, om en tjenesteudbyder udbyder tjenester på en medlemsstats område.

Efter artikel 2, nr. 4, forstås ved et »forretningssted« en enhed, der rent faktisk udfører en økonomisk aktivitet i et ikke nærmere angivet tidsrum og ved hjælp af en fast infrastruktur, hvorfra forretningen med levering af tjenester udføres, eller forretningen ledes.

Efter artikel 2, nr. 5, forstås ved et »udpeget forretningssted« et forretningssted med status som juridisk person, der er udpeget af en tjenesteudbyder, som er etableret i en medlemsstat, der deltager i et retligt instrument, som er

omhandlet i direktivets artikel 1, stk. 2. Det bemærkes, at definitionen i artikel 2, nr. 4, ikke gengives i nærværende lovforslags § 2, idet tjenesteudbydere ikke kan udpege forretningssteder i Danmark.

Efter artikel 2, nr. 6, forstås ved en »retlig repræsentant« en fysisk eller juridisk person, der er skriftligt udpeget af en tjenesteudbyder, der ikke er etableret i en medlemsstat, der deltager i et retligt instrument, der er omhandlet i direktivets artikel 1, stk. 2.

Det følger af direktivets artikel 3, stk. 1, at medlemsstaterne skal sikre, at tjenesteudbydere, der udbyder tjenester i Unionen, udpeger mindst et fast forretningssted eller mindst én retlig repræsentant til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser fra kompetente myndigheder med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager.

I forbindelse med ovenstående fremgår det af præambelbetragtning nr. 12 bl.a., at der er behov for at sikre, at direktivet ikke medvirker til, at der opstår yderligere uligheder eller hindringer for leveringen af tjenesteydelser i det indre marked ved at tillade, at tjenesteudbydere, der udbyder tjenester på medlemsstaternes område, udpeger modtagere i de medlemsstater, der ikke deltager i de relevante retlige instrumenter.

I lyset af ovenstående bør der udpeges mindst én retlig repræsentant i en medlemsstat, som deltager i de relevante EU-retlige instrumenter. Herudover vil udpegningen af et forretningssted eller en retlig repræsentant, som også kan benyttes til at sikre overholdelse af nationale retlige forpligtelser, gøre det muligt at udnytte synergieffekten af at have et klart kontaktpunkt til tjenesteudbydere med henblik på at indsamle beviser i straffesager.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 13, at tjenesteudbydere frit bør kunne vælge den medlemsstat, hvori de udpeger deres modtager, og medlemsstaterne bør ikke kunne begrænse dette frie valg, f.eks. ved at pålægge tjenesteudbyderen en pligt til at udpege modtagere på den pågældende medlemsstats område. Det fremgår dog også samtidig, at direktivet også bør give mulighed for visse begrænsninger med hensyn til dette frie valg for tjenesteudbydere, navnlig at den udpegede modtager bør etableres eller være bosiddende i en medlemsstat, hvor tjenesteudbyderen leverer tjenester eller er etableret, og for at der er pligt til at udpege et forretningssted eller en retlig repræsentant i en af de medlemsstater, der deltager i et retligt instrument, der er omhandlet i dette direktiv.

Tjenesteudbydere, der er etableret i Unionen med status som juridiske personer, skal i medfør af artikel 3, stk. 1, litra a, udpege mindst ét forretningssted, mens tjenesteudbydere, der ikke er etableret i Unionen, og som har status af juridiske personer, i medfør af litra b, skal udpege mindst én retlig repræsentant. Det fremgår desuden af litra c, at tjenesteudbydere, der er etableret i medlemsstater, som ikke deltager i de retlige instrumenter nævnt i artikel 1, stk. 2, skal udpege deres retlige repræsentanter i en af de medlemsstater, der deltager i sådanne instrumenter.

Af præambelbetragtning nr. 6 fremgår herom, at de udpegede forretningssteder og retlige repræsentanter, der er omhandlet i direktivet, bør tjene som adressater for afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/1543, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU og konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, herunder når disse afgørelser og kendelser fremsendes i form af en attest.

Det fremgår desuden af præambelbetragtning nr. 9, at medlemsstaterne fortsat bør kunne henvende sig til tjenesteudbydere med forretningssted på deres område i rent nationale situationer i overensstemmelse med EU-retten og deres respektive nationale ret med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager. Uanset de muligheder, der i øjeblikket findes i national ret for at henvende sig til tjenesteudbydere på deres eget område, bør medlemsstaterne ikke omgå de principper, der ligger til grund for direktivet eller forordning (EU) 2023/1543.

Direktivets artikel 3, stk. 2, forpligter desuden medlemsstaterne til at sikre, at et udpeget forretningssted eller en retlig repræsentant er etableret i en medlemsstat, hvor tjenesteudbyderen udbyder sine tjenester, og at den pågældende modtager kan gøres til genstand for håndhævelsesprocedurer. Tjenesteudbyderne skal udpege deres modtager senest seks måneder fra datoen, hvor de begynder at udbyde tjenester i Unionen, jf. stk. 6. For tjenesteudbydere, som allerede udbyder deres tjenester i Unionen den 18. februar 2026, har pligt til at udpege en modtager senest den 18. august 2026. I forlængelse heraf følger det af stk. 3, at medlemsstaterne skal sikre, at afgørelser og kendelser rettes til modtageren.

Direktivets artikel 3, stk. 4, forpligter derudover medlemsstaterne til at sikre, at tjenesteudbyderne forsyner udpegede modtagere med de nødvendige be-

føjelser og ressourcer til at kunne efterleve afgørelser og kendelser, og at de samarbejder med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, når de modtager disse afgørelser og kendelser. Medlemsstaterne skal endvidere kontrollere, at udpegede modtagere, der er etableret eller bosiddende på deres område, er blevet forsynet med de nødvendige beføjelser og ressourcer af tjenesteudbydere, og at de samarbejder med de kompetente myndigheder, når de modtager disse afgørelser og kendelser.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 16, at medlemsstaterne bør sikre, at tjenesteudbydere, der er etableret eller udbyder tjenester på deres område, forsyner deres modtagere med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at efterleve afgørelser og kendelser, der falder inden for direktivets anvendelsesområde, som de modtager fra en hvilken som helst medlemsstat.

Medlemsstaterne bør også kontrollere, at modtagere, der er etableret eller bosiddende på deres område, er blevet forsynet med de nødvendige beføjelser og ressourcer af tjenesteudbyderen til at efterleve afgørelser og kendelser, der falder inden for direktivets anvendelsesområde, som de modtager fra en hvilken som helst medlemsstat, og at de samarbejder med de kompetente myndigheder, når de modtager sådanne afgørelser og kendelser, i overensstemmelse med den gældende retlige ramme. Skulle sådanne foranstaltninger ikke være truffet eller være behæftet med mangler, bør det ikke kunne begrunde manglende overholdelse af afgørelser eller kendelser, der falder inden for direktivets anvendelsesområde.

Det fremgår videre af præambelbetragtningen, at tjenesteudbydere ved modtagelsen af afgørelser eller kendelser, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, ikke bør kunne begrunde deres manglende overholdelse af forpligtelser, der udspringer af gældende retlige rammer, med manglende eller ineffektive interne procedurer, da de er ansvarlige for at tilvejebringe de nødvendige ressourcer og beføjelser til at sikre overholdelse af sådanne afgørelser og kendelser.

Udpegede modtagere bør heller ikke kunne begrunde sådan manglende overholdelse ved f.eks. at hævde, at de ikke har beføjelse til at levere data. Det fremhæves i præambelbetragtning nr. 16, at medlemsstaterne til dette formål bør sikre, at både en udpeget modtager og tjenesteudbyderen ved modtagelsen af afgørelser og kendelser, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde, kan holdes fælles og individuelt ansvarlige for manglende overholdelse af forpligtelser, der udspringer af gældende retlige rammer, således at enhver af dem kan straffes for en anden parts manglende overhol-

delse. Det bør navnlig ikke være muligt for tjenesteudbyderen eller det udpegede forretningssted eller den retlige repræsentant, hvor det er relevant, at anvende manglen på passende interne procedurer mellem tjenesteudbyderen og modtageren som begrundelse for manglende overholdelse af disse forpligtelser. Endelig noteres det i præambelbetragtningen, at fælles og individuelt ansvar ikke bør omfatte handlinger eller undladelser fra enten tjenesteudbyderens eller modtagerens side, der udgør en strafbar handling i den medlemsstat, der anvender sanktionen.

Derudover følger det af artikel 3, stk. 5, at medlemsstaterne skal sikre, at tjenesteudbydere og de udpegede forretningssteder eller retlige repræsentanter kan holdes fælles og individuelt ansvarlige for manglende overholdelse af forpligtelser, der udspringer af de gældende retlige rammer ved modtagelse af afgørelser og kendelser, således at enhver af dem kan pålægges sanktioner for en anden parts manglende overholdelse.

Efter direktivets artikel 4, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at tjenesteudbydere skriftligt giver meddelelse til den centrale myndighed i medlemsstaten om kontaktoplysningerne på udpegede forretningssted eller den retlige repræsentant samt oplysninger om eventuelle ændringer heraf. Meddelelsen skal i medfør af stk. 2 desuden indeholde oplysninger om det eller de officielle sprog i Unionen, som det udpegede forretningssted eller den retlige repræsentant kan kontaktes på. Meddelelsen skal derudover – såfremt tjenesteudbyderen har flere udpegede forretningssteder eller retlige repræsentanter – angive det nøjagtige territoriale anvendelsesområde for udpegelsen af disse udpegede forretningssteder eller retlige repræsentanter. Endelig følger af det af stk. 4, at medlemsstaterne skal sikre, at kontaktoplysningerne nævnt ovenfor skal gøres offentligt tilgængelige på en særlig webside under Det Europæiske Retlige Netværk på det strafferetlige område.

Af præambelbetragtning nr. 17 fremgår, at meddelelsen også bør indeholde oplysninger om de sprog, som henvendelser til modtageren kan affattes på, herunder ét eller flere af de officielle sprog som fastsat i national ret i den medlemsstat, hvori modtageren er etableret eller bosiddende, men kan også omfatte andre officielle sprog i Unionen, såsom det sprog, der benyttes i den medlemsstat, hvor tjenesteudbyderen har hovedsæde. Hvis en tjenesteudbyder udpeger flere modtagere i overensstemmelse med direktivet, bør medlemsstaterne sikre, at en sådan tjenesteudbyder for hver modtager angiver det nøjagtige territoriale anvendelsesområde for udpegelsen. Det samlede område for alle medlemsstater, der deltager i instrumenterne inden for direktivets anvendelsesområde, bør være dækket.

Medlemsstaterne bør sikre, at deres respektive kompetente myndigheder retter alle deres afgørelser og kendelser i henhold til direktivet til tjenesteudbydere angivne modtager. Medlemsstaterne bør sikre, at de oplysninger, der meddeles dem i overensstemmelse med direktivet, er offentligt tilgængelige på en særlig webside under Det Europæiske Retlige Netværk på det strafferetlige område for at lette koordineringen mellem medlemsstaterne og myndigheder i en anden medlemsstats anvendelse af modtageren. Medlemsstaterne bør sikre, at disse oplysninger løbende ajourføres. Det bør også være muligt at videreformidle oplysningerne for at lette de kompetente myndigheders adgang til disse oplysninger, f.eks. via særlige intranetwebsteder eller fora og platforme.

Det fremgår af direktivets artikel 5, at medlemsstaterne skal fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes ved overtrædelse af de nationale regler vedtaget i medfør af artikel 3 og 4 i direktivet. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 18, at medlemsstaterne bør fastsætte regler om de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af direktivet, og bør træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne bør være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne bør inden den i direktivets fastsatte dato give Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger, og bør underrette den straks om alle senere ændringer, der berører dem.

Medlemsstaterne bør også årligt informere Kommissionen om tjenesteudbydere, der ikke overholder reglerne, relevante håndhævelsesforanstaltninger, der iværksættes over for dem, og de pålagte sanktioner. Sanktionerne bør under ingen omstændigheder føre til et forbud, hverken permanent eller foreløbigt, mod levering af tjenester. Medlemsstaterne bør koordinere deres håndhævelsesforanstaltninger, når en tjenesteudbyder udbyder sine tjenester i flere medlemsstater. De centrale myndigheder bør koordinere for at sikre en sammenhængende og forholdsmæssig tilgang. Kommissionen bør lette denne koordinering om nødvendigt, men bør under alle omstændigheder oplyses om alle tilfælde af overtrædelser. Direktivet regulerer ikke de kontraktmæssige ordninger vedrørende overførsel eller deling af de økonomiske konsekvenser mellem tjenesteudbydere og modtagere af sanktioner, der iværksættes over for dem.

Det fremgår videre af præambelbetragtning nr. 19, at når de kompetente myndigheder fastsætter, hvilke sanktioner der er passende for tjenesteudbydernes overtrædelser, bør de tage højde for alle relevante omstændigheder såsom tjenesteudbyderens finansielle kapacitet, karakteren, alvoren og varigheden af overtrædelserne, om den er begået forsætligt eller uagtsomt, og om tjenesteudbyderen er fundet ansvarlig for lignende tidligere overtrædelser. Der bør i den forbindelse lægges særlig vægt på mikrovirksomheder.

Endelig fremgår det af præambelbetragtning nr. 20, at det ikke berører de nationale myndigheders beføjelser i civile eller administrative sager, herunder når sådanne sager kan føre til sanktioner.

Direktivets artikel 6, stk. 1, forpligter medlemsstaterne til at udpege en eller flere centrale myndigheder, som skal sikre en ensartet og forholdsmæssig anvendelse af direktivet i medlemsstaterne. Medlemsstaterne skal i medfør af stk. 2 informere Kommissionen om den eller de udpegede centrale myndighed(er). I medfør af stk. 3 skal medlemsstaterne sikre, at deres centrale myndigheder koordinerer og samarbejder indbyrdes og med Kommissionen, hvor det er relevant. Medlemsstaterne sikrer desuden, at de centrale myndigheder giver hinanden passende oplysninger og bistand med henblik på en ensartet og forholdsmæssig anvendelse af dette direktiv. Sådant koordinering, samarbejde samt informationsudveksling og bistand omfatter navnlig håndhævelsesforanstaltninger.

Af præambelbetragtning nr. 21 til direktivet fremgår i forlængelse heraf, at medlemsstaterne, for at sikre en ensartet anvendelse af direktivet, bør udpege en eller flere centrale myndigheder, som kan forsyne centrale myndigheder i andre medlemsstater med oplysninger og bistand ved anvendelsen af direktivet, navnlig når der overvejes håndhævelsesforanstaltninger i henhold til direktivet. Denne koordineringsmekanisme bør sikre, at relevante medlemsstater oplyses om en medlemsstats hensigt om at iværksætte en håndhævelsesforanstaltning.

Det fremgår desuden af præambelbetragtningen, at medlemsstaterne bør sikre, at centrale myndigheder er i stand til at give hinanden enhver relevant oplysning og hjælp under sådanne omstændigheder og samarbejde med hinanden i relevant omfang. Samarbejdet mellem centrale myndigheder i tilfælde af en håndhævelsesforanstaltning kan indebære koordinering af en håndhævelsesforanstaltning mellem kompetente myndigheder i forskellige medlemsstater. Et sådant samarbejde bør tage sigte på at undgå positive eller negative kompetencekonflikter. De centrale myndigheder bør også invol-

vere Kommissionen i relevant omfang i forbindelse med koordinering af en håndhævelsesforanstaltning. Disse myndigheders pligt til at samarbejde bør ikke berøre den enkelte medlemsstats ret til at iværksætte sanktioner over for tjenesteudbydere, som ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv.

Udpegelsen og offentliggørelsen af information om centrale myndigheder vil gøre det lettere for tjenesteudbyderen at give meddelelse om udpegnin-gen af og kontaktoplysninger om vedkommendes udpegede modtager til den medlemsstat, hvori den pågældende modtager er etableret eller bosiddende. Med henblik herpå bør medlemsstaterne underrette Kommissionen om deres udpegede centrale myndighed eller myndigheder, og Kommissionen bør fremsende en liste over udpegede centrale myndigheder til medlemsstaterne og gøre den offentligt tilgængelig.

3. Udpegning af retlige repræsentanter for visse tjenesteudbydere

3.1. Gældende ret

3.1.1. Edition

Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat regler i dansk ret, som pålægger tjenesteudbydere i Danmark at udpege forretningssteder eller retlige repræ-sentanter, der kan modtage afgørelser og kendelser om udlevering af bevis-materiale i straffesager direkte til en tjenesteudbyder på tværs af landegræn-ser.

De danske regler om edition fremgår af retsplejelovens kapitel 74. Ved edi-tion forstås, at der meddeles en person, som ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande eller oplysninger, jf. retsplejelovens § 804, stk. 1. Det følger af bestemmelsen, at edition kan ske som led i efterforsk-ningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale eller kræn-kelse som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bort-visning, hvis der er grund til at antage, at genstanden eller oplysningerne kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelse er fravendt nogen, som kan kræve genstanden tilbage.

Det fremgår af retsplejelovens § 804 a, at pålæg om edition af trafik- og lokaliseringsdata alene kan meddeles, hvis efterforskningen angår en lo-vovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 3 år eller derover, en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, eller overtræ-delse af en række nærmere angivne bestemmelser i straffeloven, udlændin-geloven og retsplejeloven.

Efter retsplejelovens § 804 b skal udbydere på politiets begæring som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, eller en krænkelse som nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, udlevere oplysninger, der identificerer en slutbrugers adgang til elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Det følger af retsplejelovens § 806, stk. 1, at afgørelser om beslaglæggelse og pålæg om edition træffes efter begæring fra politiet. Det er retten, der i medfør af bestemmelsens stk. 2 træffer afgørelse herom ved kendelse. I kendelsen skal de konkrete omstændigheder, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt, anføres.

Som undtagelse til hovedreglen om indhentelse af forudgående retskendelse følger det af stk. 4, at politiet kan træffe beslutning om beslaglæggelse og om edition, såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes. Ved edition på øjemedet kan den, mod hvem indgrebet retter sig, anmode om at politiet inden for 24 timer skal forelægge sagen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes. Ved pålæg om edition efter § 804 a skal politiet dog snarest muligt og senest inden for 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten.

3.1.2. International retshjælp

Det følger af folkerettens almindelige regler om jurisdiktion, at staten har eneret til at udøve myndighed på sit territorium. Det betyder f.eks., at det alene er dansk politi, som kan foretage efterforskningsskridt i Danmark. Såfremt et efterforskningsskridt skal foretages i udlandet, er det som udgangspunkt nødvendigt at anmode de udenlandske myndigheder om bistand hertil gennem en international retshjælpsanmodning. Det samme gælder som udgangspunkt for udenlandske myndigheder, som ønsker at foretage efterforskningsskridt i Danmark.

Danmark har – med enkelte undtagelser – ikke gennemført særlig lovgivning om gensidig retshjælp i straffesager. Det antages imidlertid med støtte i retspraksis, at udenlandske begæring om efterforskningsskridt i Danmark kan imødekommes, hvis det pågældende efterforskningsskridt kunne gennemføres i forbindelse med en tilsvarende national strafferetlig efterforskning. Det er i den forbindelse underordnet, om fremsættelsen og behandlingen af retsanmodninger er reguleret i en aftale, der finder anvendelse mellem Danmark og den anmodende stat. De relevante efterforskningsskridt gennemføres på grundlag af en analog anvendelse af de relevante bestemmelser i retsplejeloven.

Som undtagelse til ovenstående hovedregel kan nævnes, at lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013, indeholder en række særlige regler og procedurer for retshjælp til andre medlemsstater i EU for så vidt angår fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser. Loven gennemførte de nødvendige ændringer i dansk ret for at opfylde bl.a. rammeafgørelse 2003/577/RIA om indefrysning af formuegoder og bevismateriale og rammeafgørelse 2008/978/RIA om den europæiske bevissikringskendelse. Det fremgår af lovens § 1, stk. 1, at loven bl.a. finder anvendelse på beslaglæggelses- og bevissikringskendelser, og sådanne afgørelser truffet i andre medlemsstater i Den Europæiske Union kan også fuldbyrdes her i landet, jf. stk. 2.

Danmark deltager desuden i Den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (retshjælpskonventionen) og tillægsprotokollerne til konventionen af henholdsvis 17. marts 1978 og 8. november 2001. Europarådets konvention er den grundlæggende konvention på retshjælpsområdet og dens principper anvendes generelt i sager om international retshjælp. Danmark er desuden omfattet af EU's retshjælpskonvention (Konvention af 29. maj 2000 om Gensidig Retshjælp i Straffesager mellem Den Europæiske Unions Medlemsstater) med tillægsprotokoller, der supplerer Europarådets retshjælpskonvention. EU-retshjælpskonventionen har til formål at gøre samarbejdet mellem retlige myndigheder og politi- og toldmyndigheder i medlemsstaterne hurtigere og mere effektivt. Det kan derudover fremhæves, at Danmark har ratificeret den nordiske overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp, der gælder i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Udgangspunktet inden for Norden, EU og Schengen er, at en besvarelse af en udenlandsk retshjælpsanmodning kan sendes direkte mellem de kompetente myndigheder, som i praksis er anklagemyndigheden ved politikredsene. Afgørelser, der er omfattet af overenskomsten mellem de nordiske lande, fuldbyrdes som udgangspunkt uden nærmere prøvelse.

Enkelte lande har tilkendegivet, at der kan sendes anmodninger direkte til serviceudbydere i disse lande vedrørende visse elektroniske beviser, herunder "basic subscriber information" (BSI), uden fremsendelse af en international retshjælpsanmodning til de lokale (judicielle) myndigheder. Det drejer sig navnlig om USA, Irland og Belgien, som har samtykket hertil. Det skal dog bemærkes i forlængelse heraf, at udlevering af oplysninger efter direkte henvendelse sker på frivillig basis, og at det er op til de enkelte ud-

bydere, om de vil udlevere oplysninger uden en retskendelse fra deres nationale kompetente myndigheder.

3.1.3. Straffebestemmelser

Straffelovens kapitel 5 indeholder regler om strafansvar for juridiske personer. Det følger af straffelovens § 25, at en juridisk person kan straffes med bøde, når det er bestemt ved eller i medfør af lov. Bestemmelser om strafansvar for selskaber m.v. omfatter, medmindre andet er bestemt, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder, jf. straffelovens § 26, stk. 1. Endvidere omfatter sådanne bestemmelser enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de ovenfor nævnte selskaber, jf. straffelovens § 26, stk. 2. Det følger videre, at strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan, jf. straffelovens § 27.

Det er et grundlæggende princip i dansk retspleje, at straf, herunder bødestraf, normalt pålægges under domstolenes medvirken og i strafferetsplejens former ud fra hensynet til den sigtedes retssikkerhed. I Danmark er det således som udgangspunkt anklagemyndigheden, der rejser tiltale, og domstolene, der pålægger bøder. Anklagemyndigheden kan dog i sager om lovovertrædelser, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale den bøde, der er fastsat i bødeforelægget, jf. retsplejelovens § 832, stk. 1.

3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Formålet med lovforslaget er at indføre regler, som er nødvendige for Danmarks opfyldelse af direktivet om udpegning af juridiske repræsentanter for visse tjenesteudbydere.

Derfor foreslår Justitsministeriet, at der med denne hovedlov fastsættes bestemmelser i dansk ret svarende til det, der er krævet i henhold til direktivet.

Det er Justitsministeriets vurdering, at direktivet ikke er til hinder for opretholdelsen af de eksisterende regler i dansk ret om registreringspligt hos

dansk politi og udpegning af døgnbetjent kontaktpunkt, jf. telelovens § 12, bekendtgørelse nr. 1145 af 20. november 2006 samt bekendtgørelse nr. 1144 af 20. november 2006. Det vurderes således, at disse regler ikke vedrører de forpligtelser, som følger af direktivet.

3.2.1. Udpegning af retlige repræsentanter eller udvalgte forretningssteder

Justitsministeriet noterer sig, at direktivet forpligter medlemsstaterne i EU til at sikre, at omfattede tjenesteudbydere udpeger mindst en retlig repræsentant eller et udvalgt forretningssted i en medlemsstat, hvor de udbyder deres tjenester.

Idet en række retsinstrumenter, som er relevante for modtagelsen og efterlevelsen af afgørelser og kendelser som omhandlet i direktivet og forordning 2023/1544, ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark på grund af det danske retsforbehold, er det Justitsministeriets vurdering, at det efter reglerne i direktivet ikke vil være muligt for tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark, at udpege en retlig repræsentant i Danmark. Det skyldes, at denne ikke vil kunne varetage sit hverv fuldt ud, idet vedkommende ikke vil kunne få forkyndt en kendelse i henhold til instrumenter, som Danmark ikke deltager i.

I overensstemmelse med, hvad der kræves i direktivet, foreslås det derfor, at tjenesteudbydere forpligtes til at udpege en retlig repræsentant i en anden medlemsstat, hvor den pågældende er etableret. Myndigheder i andre medlemsstater vil via den retlige repræsentant kunne pålægge tjenesteudbydere at udlevere oplysninger om bl.a. danske brugere hos de pågældende tjenesteudbydere. Der vil endvidere kunne udleveres oplysninger om danske brugere fra tjenesteudbydere, som ikke er etableret i Danmark, men udbyder tjenester her i landet, f.eks. satellittjenesteudbydere. Andre medlemsstaters kompetente myndigheder vil i henhold til direktivet kunne pålægge tjenesteudbydere via deres retlige repræsentanter at udlevere disse oplysninger på baggrund af den udenlandske kompetente myndigheds afgørelse eller kendelse uden at indhente dansk kendelse, jf. dog afslags- og indsigelsesmulighederne i artikel 12 og 17 i forordning 2023/1544.

Det bemærkes, at tjenesteudbydere, der alene er etableret og udbyder tjenester i Danmark, ikke vil være omfattet af den foreslåede ordning. Danske tjenesteudbydere vil dog, uanset om de er omfattet af direktivet, såfremt forslaget måtte blive vedtaget, fortsat være forpligtet til at efterkomme påbud

om edition fra danske myndigheder i overensstemmelse med gældende dansk ret, jf. pkt. 3.1.1 ovenfor.

3.2.2. Tjenesteudbydernes forpligtelser

Det foreslås, at der fastsættes forpligtelser for de omfattede tjenesteudbydere, som i deres indhold svarer til direktivets artikel 3 og 4.

Det foreslås med lovforslagets § 3, at tjenesteudbydere skal udpege en retlig repræsentant i en anden medlemsstat, som skal leve op til de forpligtelser, der følger af direktivet.

Den foreslåede ordning vil indebære, at tjenesteudbydere forpligtes til at sikre, at deres retlige repræsentanter forsynes med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at efterleve de afgørelser og kendelser, som de modtager fra medlemsstaternes kompetente myndigheder i henhold til de i direktivets artikel 1, stk. 2, omhandlede instrumenter. Disse instrumenter er forordning (EU) 2023/1543, direktiv 2014/41/EU, konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af national ret.

I overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 6, foreslås der i lovforslagets § 7, stk. 2, fastsat en overgangsregel, hvorefter tjenesteudbydere, som udbyder tjenester i Den Europæiske Union før den 18. februar 2026, forpligtes til at udpege en retlig repræsentant senest den 18. august 2026. Tjenesteudbydere, der begynder at udbyde tjenester i Den Europæiske Union efter den 18. februar 2026 forpligtes til at udpege en retlig repræsentant senest seks måneder fra datoen, hvor de begynder at udbyde tjenester i Den Europæiske Union.

For så vidt angår tjenesteudbyderes forpligtelse til at give skriftlig meddelelse til kompetente myndigheder om kontaktoplysninger mv. på deres udpegede modtager, jf. direktivets artikel 4, foreslås det, at tjenesteudbyderne forpligtes til at give meddelelse til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvori den retlige repræsentant er etableret eller bosiddende, om dennes kontaktoplysninger. Tjenesteudbydere, som er etableret i Danmark, bør dog også give meddelelse til den centrale myndighed i Danmark om den retlige repræsentants kontaktoplysninger af hensyn til samarbejdet mellem myndigheder og tjenesteudbydere.

3.2.3. Udpegning af central myndighed

Direktivets artikel 6 forpligter Danmark til bl.a. at udpege en eller flere centrale myndigheder, for at sikre en ensartet og forholdsmæssig anvendelse af direktivet i medlemsstaterne. Som anført ovenfor skal Danmark sikre, at Danmarks central(e) myndighed(er) koordinerer og samarbejder indbyrdes og med Kommissionen, hvor det er relevant, og desuden sikre, at de centrale myndigheder giver hinanden passende oplysninger og bistand med henblik på en ensartet og forholdsmæssig anvendelse af dette direktiv.

Det foreslås, at justitsministeren kan fastsætte regler om udpegningen af en central myndighed i Danmark. Den centrale myndighed skal efter den foreslåede ordning bistå kompetente myndigheder i andre medlemsstater med at sikre og løbende føre kontrol med, at tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark, udpeger en modtager i en anden medlemsstat, hvori de også udbyder tjenester. Såfremt tjenesteudbyderne ikke efterlever disse forpligtelser, vil den danske centrale myndighed endvidere have mulighed for at anvende de håndhævelsesmekanismer, der fremgår af lovforslagets § 5 og 6. Det forudsættes, at den centrale myndighed under den foreslåede ordning primært vil have til opgave at koordinere og samarbejde med kompetente myndigheder i andre medlemsstater med henblik på at bistå disse medlemsstaters myndigheder med at håndhæve forpligtelserne, der følger af direktivet, over for tjenesteudbyderne og deres udpegede modtagere på deres område.

Kompetente myndigheder i andre medlemsstater vil kunne rette henvendelse til den centrale myndighed i Danmark, såfremt en omfattet tjenesteudbyder ikke overholder sine forpligtelser i henhold til direktivet, f.eks. ved ikke at have forsynet sin udpegede modtager i en anden medlemsstat med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at kunne efterleve afgørelser og kendelser om udlevering af elektronisk bevismateriale til brug for straffesager eller ved ikke at have givet meddelelse til den pågældende kompetente myndighed om sin udpegede modtagers kontaktoplysninger m.v.

3.2.4. Håndhævelse og sanktioner

Det foreslås endvidere, at den centrale myndighed gives beføjelser til at sanktionere tjenesteudbydere i Danmark for manglende efterkommelse eller overtrædelse af lovens regler. Det foreslås i den forbindelse, at den centrale myndighed gives beføjelser til at meddele påbud om overholdelse af reg-

lerne i lovforslaget og om nødvendigt udstede daglige eller ugentlige tvangsbøder, indtil påbuddet efterleves.

Tjenesteudbydere i Danmark har også ansvar for, at der udpeges retlige repræsentanter, der dækker alle forretningssteder i medlemsstater, hvor de udbyder tjenester. Dette indebærer, at overtrædelse af de ovennævnte regler kan medføre, at danske tjenesteudbydere kan modtage påbud fra den centrale myndighed om efterlevelse af reglerne, og at tjenesteudbyderne endvidere kan blive pålagt daglige eller ugentlige tvangsbøder, indtil påbuddet efterkommes.

Det foreslås således i overensstemmelse med direktivets artikel 5, at den centrale myndighed i lovforslagets § 5 tillægges kompetence til at udstede påbud til tjenesteudbydere og deres retlige repræsentanter om at opfylde lovens forpligtelser eller om at bringe overtrædelse af lovens regler til ophør. Det forudsættes, at der fastsættes tvangsbøder, der er effektive og står i et rimeligt forhold til overtrædelsen med henblik på, at tvangsbøden er egnet til gennemtvinge efterkommelsen af påbuddet.

I henhold til den foreslåede § 6 kan manglende efterkommelse af forpligtelserne i lovforslagets § 3 straffes med bøde. Fastsættelsen af bødestrafen vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde. Ved udmålingen af en bødestraf skal der tages højde for alle relevante omstændigheder, herunder f.eks. tjenesteudbyderens finansielle kapacitet, karakteren, alvoren og varigheden af overtrædelsen, om den er begået forsætligt eller uagtsomt, og om tjenesteudbyderen tidligere er fundet ansvarlig for lignende overtrædelser.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[Lovforslaget forventes at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser på Justitsministeriets område, som vil kunne afholdes inden for eksisterende rammer.

Lovforslaget vil hverken have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for kommuner eller regioner.

Lovforslaget vurderes at følge de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det vurderes, at de omfattede tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark, kan få omkostninger, da de forpligtes til at udpege en retlig repræsentant i en anden medlemsstat, hvor de udbyder deres tjenester, jf. lovforslagets § 3. Kravet vurderes dog blot at omfatte forholdsvis få datterselskaber i udlandet.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at de samlede administrative konsekvenser ikke overstiger 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1544 af 12. juli 2023 om harmoniserede regler for udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager.

Lovforslaget skal i henhold til direktivet senest træde i kraft den 18. februar 2026.

Lovforslaget er som udgangspunkt udtryk for en direktivnær implementering. Det bemærkes i den forbindelse, at direktivet medfører totalharmonisering, medmindre andet fremgår af direktivets enkelte bestemmelser. Dette indebærer, at medlemsstaterne alene på visse områder har valgfrihed i forbindelse med implementeringen heraf.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets overvejelser i pkt. 3.2 ovenfor om implementeringen af direktivet i dansk ret.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

A/S ScanNet, Abion AB, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Ascio Technologies INC Danmark, AzeHosting ApS, Bella Operation A/S, Bistandsadvokaternes Landsforening, BO DATA ApS, Bricksite ApS, C & B Systemer A/S, Cepos, Cevea, Compusoft A/S, Concept Data A/S, Copenhagen Business School - Juridisk institut, Copenhagen Technologies A/S, Copenhost A/S, Cortex Consult A/S, Cubic Telecom, CURAit A/S, Curanet A/S, Dandomain A/S, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk IT, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Medier, Dataetisk Råd, DBC Digital A/S, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Sociale Retshjælps Fond, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, DI (Dansk Industri), Digital Lead, Digitaliseringsministeriet, Digitaliseringsstyrelsen, Digitalt Ansvar, DKCERT, DKTV A/S, DKUUG (Dansk Unix User Group), DLX A/S, Domeneshop AS, Domstolsstyrelsen, DXC Technology Danmark A/S, e-mærket, Erhvervsstyrelsen, e-studio ApS, Fiberalliancen, Fibia, Fionia IT / Enavn ApS / c Hosting ApS, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet TÆNK, Forenede Danske Antenneanlæg, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Bankdata, Foreningen Danske Revisorer, Forsete, Færøernes Landsstyre, Gigahost ApS, Global Connect, Group Online Danmark A/S, Hi3G, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK, politiet og anklagemyndigheden, Højesteret, Ideal shop ApS, Infolink ApS, Inilab ApS, Institut for Menneskerettigheder, IT Forum Gruppen A/S, IT Relation A/S, IT-branche-foreningen, ITIDE A/S, Itm8 I PROGRESSIVE A/S, IT-Politisk Forening, J.H. Schultz Information A/S, Justitia, KL – Kommunernes Landsforening, KMD A/S, Krak A/S (ENIRO Danmark A/S), Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Lyca Mobile, Løgmlaráðið (Landsstyremrådet for justitsanliggender), MB Solutions A/S, Mediaconnect ApS, Mentor IT A/S, Mono Solutions ApS, Montes A/S, Name SRS AB, Netgiganten Aps, NETIC A/S, Netplan System Design.DK ApS, NETSITE A/S, NHL DATA ApS, Norlys, Novicell ApS, Nuuday, Nygreen IT ApS, Naalakkersuisut, Odense Retshjælp, Offerrådgivningen, One.COM A/S,

OneHouse A/S, Oxfam IBIS, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Powerhosting ApS, Procopa IT ApS, Prosa, Forbundet af IT-Professionelle, Red Barnet, Retspolitisk Forening, RettighedsAlliancen, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden Færøerne, Rigsombudsmanden Grønland, Rigspolitiet, RockyNordic, Roskilde Universitet, Røde Kors, Rådet for digital sikkerhed, SAC-IT A/S, Samtlige byretter, SAVN, Simply.com A/S, SMVdanmark, Starlink, Statens It, Styrelsen for IT og Læring, Syddansk Universitet – Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, TDC Net, Teleindustrien, Telenor, Timecomputer A/S, Trifork A/S, TS Computer ApS, Tænk tanken DEA, Tænk tanken Demokratisk Erhverv, Tænk tanken Europa, Vestre Landsret, VK Data ApS, Vodafone, Wannafind.DK A/S, Web Solutions A/S, Webbureauet Infoserv ApS, Webhosting A/S, Østre Landsret, Aalborg Universitet – Juridisk Institut, Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet – Juridisk Institut

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget kan medføre økonomiske konsekvenser for staten som følge af tilsyn og håndhævelse af de nye regler. De økonomiske konsekvenser vurderes begrænsede og vil kunne afholdes inden for eksisterende rammer.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Lovforslaget vurderes at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det vurderes, at de samlede administrative konsekvenser ikke overstiger 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1544 af 12. juli 2023 om harmoniserede regler for udpegning af bestemte forretningssteder og udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej [X]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås i *stk. 1*, at loven finder anvendelse på tjenesteudbydere, der udbyder visse tjenesteydelser i Den Europæiske Union.

I overensstemmelse med direktivets artikel 2, nr. 1, følger det af den foreslåede bestemmelse, at udbydere af følgende kategorier af tjenester er omfattet af lovens anvendelsesområde:

- 1) Elektroniske kommunikationstjenester som defineret i artikel 2, nr. 4, i direktiv (EU) 2018/1972.
- 2) Internetdomænenavne og IP-nummereringstjenester såsom IP-adressetildeling, domænenavnadministrator, domænenavneregistrator og domænenavnrelaterede privatlivs- og proxytjenester.
- 3) Andre tjenester i informationssamfundet som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra b, i direktiv (EU) 2015/1535, der
 - a) sætter deres brugere i stand til at kommunikere med hinanden, eller
 - b) gør det muligt at lagre eller på anden måde behandle data på vegne af de brugere, som tjenesten ydes til, såfremt datalagring er et afgørende element i den tjeneste, som ydes brugeren.

Tjenesteudbydere, der udbyder finansielle tjenesteydelser, der er omfattet af artikel 2, stk. 2, litra b, i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked (teledirektivet), er ikke omfattet af lovens anvendelsesområde.

Definitionen af tjenesteudbydere, som er omfattet af loven, tager udgangspunkt i det, der fremgår af præambelbetragtning nr. 14 til direktivet, hvoraf det fremgår, at de tjenesteudbydere, der er mest relevante for indsamling af bevismateriale i straffesager, er udbydere af elektroniske kommunikationstjenester og specifikke udbydere af informationssamfundstjenester, som letter samspillet mellem brugere.

Elektroniske kommunikationstjenester, som defineret i teledirektivets artikel 2, nr. 4, omfatter både traditionelle teletjenester, jf. definitionen heraf i telelovens § 2, nr. 9, herunder nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester såsom mobiltjenester, telefonitjenester og satellittjenester, samt nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester (NUIK-

tjenester) som defineret i telelovens § 2, nr. 20, såsom instant messaging og e-mailtjenester.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 14, at direktivet også finder anvendelse på tjenesteudbydere, der ikke betragtes som udbydere af elektroniske kommunikationstjenester, men som giver deres brugere mulighed for at kommunikere med hinanden, eller som tilbyder deres brugere tjenester, som kan bruges til at lagre eller på anden måde behandle data på deres vegne. Direktivet omfatter derudover onlinemarkedspladser, der giver forbrugere og virksomheder mulighed for at kommunikere med hinanden og andre hostingtjenester, herunder hvor tjenesten leveres via cloudcomputing, samt onlinespilleplatforme og onlinegamblingplatforme.

Af præambelbetragtning nr. 14 til direktivet fremgår endelig, at udbydere af informationssamfundstjenester ikke er omfattet, hvis de ikke giver deres brugere mulighed for at kommunikere med hinanden, men kun med tjenesteudbyderen, eller ikke giver mulighed for at lagre eller på anden måde behandle data, eller såfremt lagringen af data ikke er et afgørende element, dvs. en væsentlig del, af den tjeneste, der ydes brugerne, såsom juridiske rådgivningstjenester, arkitekt-, ingeniør- og regnskabstjenester, fjernleveret online.

Det fremgår derudover af præambelbetragtning nr. 15, at udbydere af internetinfrastruktur-tjenester vedrørende tildeling af navne og numre, f.eks. domænenavneadministratorer og -registratorer og privatlivs- og proxytjenesteudbydere eller regionale onlineregistre for IP-adresser, også er af særlig relevans i forbindelse med identifikation af aktører bag ondsindede eller kompromitterede websteder, fordi de opbevarer data, der kan gøre det muligt at identificere en enkeltperson eller enhed bag et websted, der anvendes til en kriminel aktivitet, eller som er offer for en kriminel aktivitet.

Det foreslås i *stk. 2*, at tjenesteudbydere, som er etableret i en enkelt medlemsstat og alene udbyder tjenester i denne medlemsstat ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde.

Denne bestemmelse svarer til direktivets artikel 1, stk. 5, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at udbydere, der er etableret i selskabsform i Danmark og kun udbyder tjenester i Danmark, ikke er omfattet af reglerne, herunder heller ikke, hvis det danske selskab er datterselskab til et internationalt teleselskab. Udbydere, der er etableret i selskabsform i Danmark og kun udbyder tjenester i Danmark, er ligeledes ikke omfattet af reg-

lerne, herunder heller ikke, hvis det danske selskab etablerer datterselskaber i andre EU-lande, der udbyder tjenester i det pågældende land i datterselskabets navn. I dette tilfælde vil datterselskabet være selvstændigt forpligtet af regler, som implementerer direktiv 2023/1544 i det pågældende EU-land.

Til § 2

I lovens § 2 foreslås en række definitioner svarende til definitionerne i direktivets artikel 2.

Det foreslås i *nr. 1* at definere ”udbyde tjenester på en medlemsstats område” således, at følgende betingelser skal være opfyldt:

- a) Tjenesteudbyderen skal give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de tjenester, der er anført i § 1, og
- b) have en væsentlig tilknytning til medlemsstaten på grundlag af specifikke faktuelle kriterier.

»Væsentlig tilknytning« anses for at foreligge, såfremt en tjenesteudbyder er etableret i denne medlemsstat, eller, hvor dette ikke er tilfældet, såfremt tjenesteudbyderen har et betydeligt antal brugere i denne medlemsstat, eller såfremt aktiviteter målrettes mod denne medlemsstat.

Bestemmelsen svarer til definitionen i direktivets artikel 2, nr. 2.

Det foreslås i *nr. 2* at definere ”udbyde tjenester i Unionen” således, at følgende betingelser skal være opfyldt:

- a) Tjenesteudbyderen skal give fysiske eller juridiske personer i en medlemsstat mulighed for at anvende de tjenester, der er anført i § 1, og
- b) have en væsentlig tilknytning til medlemsstaten på grundlag af specifikke faktuelle kriterier.

»Væsentlig tilknytning« anses for at foreligge, såfremt en tjenesteudbyder er etableret i denne medlemsstat, eller, hvor dette ikke er tilfældet, såfremt tjenesteudbyderen har et betydeligt antal brugere i denne medlemsstat, eller såfremt aktiviteter målrettes mod denne medlemsstat. Bestemmelsen svarer til definitionen i direktivets artikel 2, nr. 3.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den i § 1 foreslåede afgrænsning af tjenesteudbydere.

Det foreslås i *nr. 3* at definere ”forretningssted” som en enhed, der rent faktisk udfører en økonomisk aktivitet i et ikke nærmere angivet tidsrum og ved hjælp af en fast infrastruktur, hvorfra forretningen med levering af tjenester udføres, eller forretningen ledes.

Bestemmelsen svarer til definitionen i direktivets artikel 2, nr. 4.

Det foreslås i *nr. 4* at definere ”retlig repræsentant” som en fysisk eller juridisk person, der er skriftligt udpeget af en tjenesteudbyder, der ikke er etableret i en medlemsstat, der deltager i følgende retlige instrumenter til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser udstedt af medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale i straffesager:

- Forordning (EU) 2023/1543,
- direktiv 2014/41/EU,
- konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, og
- afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af national ret, som en medlemsstat har rettet til en fysisk eller juridisk person, der handler som retlig repræsentant eller udpeget forretningssted for en tjenesteudbyder på den pågældende medlemsstats område.

Bestemmelsen svarer til definitionen i direktivets artikel 2, nr. 6.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at tjenesteudbydere, som er etableret i Danmark og udbyder tjenester i Den Europæiske Union, skal udpege mindst én retlig repræsentant til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser fra medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager. Den retlige repræsentant skal være etableret eller have bopæl i en medlemsstat, som deltager i følgende:

- Forordning (EU) 2023/1543,
- direktiv 2014/41/EU,
- konventionen udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og
- afgørelser og kendelser med henblik på indsamling af elektronisk bevismateriale på grundlag af national ret, som en medlemsstat har rettet til en fysisk eller juridisk person, der handler som retlig repræsentant eller udpeget forretningssted for en tjenesteudbyder på den pågældende medlemsstats område.

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 3, stk. 1, hvoraf det følger, at medlemsstaterne skal sikre, at tjenesteudbydere, der udbyder tjenester i Unionen, udpeger mindst et fast forretningssted eller mindst én retlig repræsentant til at modtage, overholde og håndhæve afgørelser og kendelser fra kompetente myndigheder med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager.

Tjenesteudbydere, der er etableret i Unionen med status som juridiske personer, skal i medfør af direktivets artikel 3, stk. 1, litra a, udpege mindst ét forretningssted, mens tjenesteudbydere, der ikke er etableret i Unionen, og som har status af juridiske personer, i medfør af litra b, skal udpege mindst én retlig repræsentant. Det fremgår desuden af litra c, at tjenesteudbydere, der er etableret i medlemsstater, som ikke deltager i de retlige instrumenter nævnt i artikel 1, stk. 2, skal udpege deres retlige repræsentanter i en af de medlemsstater, der deltager i sådanne instrumenter.

Den foreslåede bestemmelse tager udgangspunkt i direktivets artikel 3, stk. 1, litra c, idet Danmark ikke deltager i alle de retlige instrumenter nævnt i direktivets artikel 1, stk. 2. Som følge heraf forpligtes de omfattede tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark, efter den foreslåede bestemmelse til at udpege deres retlige repræsentanter i en af de medlemsstater, som er med i alle de relevante instrumenter. Det bemærkes dog i den forbindelse, at myndigheder i andre medlemsstater via den retlige repræsentant vil kunne pålægge tjenesteudbyderne at udlevere oplysninger om bl.a. danske brugere hos de pågældende tjenesteudbydere.

Den foreslåede ordning har desuden ikke nogen betydning for danske tjenesteudbyderes forpligtelser til at efterkomme påbud om edition fra danske

myndigheder i overensstemmelse med gældende dansk ret, jf. pkt. 3.1.1 i de almindelige bemærkninger.

Til illustration af, hvilke tjenesteudbydere, der er omfattet af lovens anvendelsesområde, kan nævnes en række eksempler, der tager udgangspunkt i direktivets artikel 3, stk. 1, litra a, b og c. Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, og at andre variationer af etablering og tjenesteudbud kan forekomme:

- Litra a omfatter eksempelvis internationale teleudbydere, som er etableret i en anden medlemsstat end Danmark og derfra udbyder tjenester til brugere i andre medlemsstater, herunder tjenesteudbud i Danmark eksempelvis i form af internetadgang i biler eller i form af internetbaserede kommunikationstjenester (OTT-tjenester).
- Litra b omfatter eksempelvis internationale teleudbydere, som er etableret uden for EU og derfra udbyder tjenester til brugere i EU's medlemsstater, herunder tjenesteudbud i Danmark eksempelvis i form af satellittjenester.
- Litra c omfatter eksempelvis internationale teleudbydere, som er etableret i Danmark og derfra udbyder tjenester til brugere i EU's medlemsstater.

Det foreslås i *stk. 2*, at tjenesteudbydere skal forsyne deres retlige repræsentant med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at efterleve afgørelser eller kendelser fra medlemsstaternes kompetente myndigheder, jf. *stk. 1*.

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 3, stk. 4, der forpligter medlemsstaterne til at sikre, at tjenesteudbyderne forsyner retlige repræsentanter med de nødvendige beføjelser og ressourcer til at kunne efterleve afgørelser og kendelser og samarbejder med de kompetente myndigheder i medlemsstaterne herom.

Bestemmelsen indebærer i overensstemmelse med direktivet, at tjenesteudbyderes eller retlige repræsentanternes manglende overholdelse af de forpligtelser, der følger af forslaget og af de gældende retlige rammer, ikke vil kunne begrundes med manglende eller ineffektive interne procedurer, manglende beføjelser m.v., da det er tjenesteudbydernes ansvar at tilvejebringe de nødvendige ressourcer og beføjelser til at sikre, at forpligtelserne overholdes.

Det foreslås i *stk. 3*, at tjenesteudbydere, der begynder at udbyde tjenester i Den Europæiske Union, skal udpege en modtager senest seks måneder fra datoen, hvor de begynder at udbyde tjenester.

Denne bestemmelse gennemfører direktivets artikel 3, stk. 6.

Som det fremgår ovenfor under bemærkningerne til § 3, stk. 1, vil tjenesteudbydere, som er etableret i Danmark og udbyder tjenester i Unionen være forpligtet til at udpege en retlig repræsentant i en anden medlemsstat, jf.

§ 3, stk. 1, litra c.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at tjenesteudbydere, der er etableret i Danmark og udbyder tjenester i Den Europæiske Union, skriftligt skal meddele den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori deres retlige repræsentant er udpeget eller bosiddende, om kontaktoplysninger på modtageren samt hvilke af de officielle sprog i Den Europæiske Union, modtageren kan kontaktes på.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at tjenesteudbyderne skal give meddelelse til den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori deres retlige repræsentant er udpeget eller bosiddende, om dennes kontaktoplysninger samt hvilke sprog, modtageren kan kontaktes på.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 4 om notifikation til den centrale myndighed.

Som det fremgår af direktivets præambelbetragtning nr. 17 skal meddelelsen indeholde oplysninger om de sprog, som henvendelser til modtageren kan affattes på, herunder ét eller flere af de officielle sprog som fastsat i national ret i den medlemsstat, hvori modtageren er etableret eller bosiddende, men kan også omfatte andre officielle sprog i Unionen, såsom det sprog, der benyttes i den medlemsstat, hvor tjenesteudbyderen har hovedsæde.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at udpeger en tjenesteudbyder flere modtagere, skal tjenesteudbyderen i den skriftlige meddelelse oplyse det nøjagtige territoriale anvendelsesområde for de respektive modtagere samt de af Den Europæiske Unions officielle sprog, modtagerne kan kontaktes på.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at såfremt en tjenesteudbyder udpeger flere modtagere, skal der gives meddelelse til de centrale myndigheder i de medlemsstater, hvori disse modtagere er udpeget eller bosiddende, om

deres kontaktoplysninger samt hvilke sprog, modtagerne kan kontaktes på. Meddelelserne til de centrale myndigheder skal i den forbindelse indeholde en nærmere angivelse af det nøjagtige territoriale anvendelsesområde for de respektive modtagere. Det er endvidere tjenesteudbydernes ansvar at sikre, at det samlede område for alle medlemsstater, der deltager i instrumenterne inden for direktivets anvendelsesområde, er dækket.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 4 om notifikation til den centrale myndighed.

Til § 4

Det foreslås i § 4, at justitsministeren fastsætter regler om, hvilken myndighed der udpeges som central myndighed som nævnt i denne lov.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 6 og indebærer, at justitsministeren kan udpege en central myndighed, som får til opgave at sikre en ensartet og forholdsmæssig anvendelse af lovens regler i Danmark. Myndigheden får kompetence til at anvende de håndhævelsesforanstaltninger, der følger af den foreslåede § 5.

Den centrale myndighed har ligeledes til opgave at give passende oplysninger og bistand til centrale myndigheder fra de øvrige medlemsstater og koordinere med disse i relevant omfang. Samarbejdet mellem centrale myndigheder i tilfælde af en håndhævelsesforanstaltning kan indebære koordinering af en håndhævelsesforanstaltning mellem kompetente myndigheder i forskellige medlemsstater. Et sådant samarbejde bør tage sigte på at undgå positive eller negative kompetencekonflikter. De centrale myndigheder bør også involvere Kommissionen i relevant omfang i forbindelse med koordinering af en håndhævelsesforanstaltning.

Det foreslås i *stk. 2*, at justitsministeren kan fastsætte regler om klageadgang over den centrale myndigheds afgørelser i medfør af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at justitsministeren ved bekendtgørelse kan fastsætte regler om adgangen til at klage, herunder afskære klageadgang, over den centrale myndigheds afgørelser i medfør af denne lov, jf. håndhævelsesforanstaltningerne i den foreslåede § 5.

Til § 5

Det foreslås i *stk. 1*, at den centrale myndighed tillægges kompetence til at meddele påbud til tjenesteudbydere og deres retlige repræsentanter om at opfylde lovens forpligtelser eller om at bringe overtrædelse af regler fastsat i denne lov til ophør.

Det foreslås i *stk. 2*, at den centrale myndighed tillægges kompetence til at pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder ved manglende efterlevelse af påbud, jf. *stk. 1*.

De foreslåede *stk. 1* og *2* sikrer gennemførelsen af direktivets artikel 5 om sanktioner og indebærer, at den centrale myndighed om nødvendigt vil kunne meddele påbud og tvangsbøder til tjenesteudbydere og deres retlige repræsentanter omfattet af lovens regler ved overtrædelse af lovens § 3.

Det bemærkes i den forbindelse, at tjenesteudbydere i Danmark – uanset det danske retsforbehold – har ansvar for opfylde de forpligtelser, der fremgår af lovens § 3.

Dette vil indebære, at tjenesteudbyderne skal udpege mindst én retlig repræsentant i en medlemsstat, der er med i alle de relevante instrumenter, jf. direktivets artikel 1, *stk. 2*, at tjenesteudbyderne skal give deres retlige repræsentant de nødvendige beføjelser og ressourcer til at efterleve afgørelser eller kendelser fra medlemsstaternes kompetente myndigheder, og at der skal gives meddelelse til den centrale myndighed i den medlemsstat, hvori deres retlige repræsentant er udpeget eller bosiddende, om dennes kontaktoplysninger samt hvilke sprog, modtageren kan kontaktes på.

Overtrædelse af de ovennævnte regler vil kunne medføre, at danske tjenesteudbydere kan modtage påbud om efterlevelse af reglerne, og at tjenesteudbyderne endvidere kan blive pålagt daglige eller ugentlige tvangsbøder indtil påbuddet efterleves. For at sikre korrekt implementering af direktivets artikel 3, *stk. 2*, litra b, og artikel 3, *stk. 5*, er de retlige repræsentanter nævnt som selvstændige pligts subjekter, der kan gøres til genstand for håndhævelsesprocedurer.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at overtrædelse af § 3 kan straffes med bøde.

Den foreslåede bestemmelse sikrer gennemførelsen af direktivets artikel 5 om sanktioner og indebærer, at tjenesteudbydere omfattet af lovens regler

ved overtrædelse af lovens § 3 efter omstændighederne vil kunne straffes med bøde.

Fastsættelsen af bødestrafpen vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde. Ved udmålingen af en bødestraf skal der tages højde for alle relevante omstændigheder, herunder f.eks. tjenesteudbyderens finansielle kapacitet, karakteren, alvoren og varigheden af overtrædelsen, om den er begået forsætligt eller uagtsomt, og om tjenesteudbyderen tidligere er fundet ansvarlig for lignende overtrædelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens femte kapitel.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 18. februar 2026.

Det foreslås i *stk. 2*, at tjenesteudbydere, som udbyder tjenester i Den Europæiske Union før den 18. februar 2026, har pligt til at udpege en modtager i overensstemmelse med lovens § 3, stk. 1, senest den 18. august 2026.

De foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2 gennemfører direktivets artikel 3, stk. 6.

Til § 8

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Dette skyldes, at Færøerne og Grønland har hjemtaget teleområdet.